

ΕΙΣΗΓΗΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Στο σχέδιο νόμου " Ρυθμίσεις για την εκτέλεση έργων μεταφοράς και προμήθειας νερού, για την ενίσχυση των υδραγωγείων της Εταιρείας Υδρεύσεως και Αποχετεύσεως Πρωτεύουσας (ΕΥΔΑΠ) προς αντιμετώπιση της λειψυδρίας του λεκανοπεδίου Αττικής και άλλες διατάξεις "

Ιστορικό του διαγωνισμού για την προμήθεια νερού και την κατάρτιση της σύμβασης.-

Η Κυβέρνηση μετά την ανάληψη των καθηκόντων της τον Απρίλιο του 1990, προχώρησε αμέσως στη λήψη μέτρων για την αντιμετώπιση του προβλήματος της λειψυδρίας που απειλεί το Λεκανοπέδιο της Αττικής. Έτσι με σύντομες διαδικασίες το Υπουργείο Περιβάλλοντος Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων προχώρησε στην δημοπράτηση και ανάθεση του έργου της εκτροπής του Ευήνου ποταμού για την ενίσχυση των Ταμειυτήρων της ΕΥΔΑΠ.

Παράλληλα το ΥΠΕΧΩΔΕ σε συνεργασία με το Ινστιτούτο Γεωλογικών και Μεταλλευτικών Ερευνών (ΓΜΕ) και την ΕΥΔΑΠ διενήργησε επιτυχώς σειρά γεωτρήσεων, οι οποίες με τα κατάλληλα έργα τροφοδοτούν ήδη τα υδραγωγεία της ΕΥΔΑΠ με σημαντικές ποσότητες νερού.

Τέλος το ΥΠΕΧΩΔΕ προχώρησε νομοθετικά στην θέσπιση μέτρων για τον περιορισμό της κατανάλωσης. Τα μέτρα αυτά έγιναν συνειδητά αποδεκτά από τους καταναλωτές, αφού όπως προκύπτει από τα στοιχεία της ΕΥΔΑΠ επιτεύχθηκε κατά την εφετηνή περίοδο μείωση της κατανάλωσης κατά ποσοστό 28% σε σχέση με την αντίστοιχη περυσινή περίοδο, που βέβαια και κατ' εκείνη είχαν ληφθεί περιοριστικά μέτρα της κατανάλωσης.

Δυστυχώς όμως τα αποθέματα νερού στους Ταμειυτήρες της ΕΥΔΑΠ, λόγω και της εμμένουσας ξηρασίας των τελευταίων ετών, είναι τα χαμηλότερα των τελευταίων 20 ετών με συνέπεια να προβάλλει εφιαλτική η περίπτωση πλήρους εξαντλήσεως των η οποία συνοδευόμενη και από τυχόν διατάραξη ή εξάντληση του υπόγειου υδροφόρου ορίζοντα στις περιοχές των γεωτρήσεων θα έχει καταστροφικές επιπτώσεις στη ζωή των κατοίκων του Λεκανοπεδίου.

Ακριβώς προς αποτροπή του κινδύνου αυτού αναζητήθηκαν και οι δυνατότητες μεταφοράς νερού από άλλα διαμερίσματα της χώρας.

Για το σκοπό αυτό η ΕΥΔΑΠ με την υπ' αριθ. 6508 διακήρυξη δημοπρασίας, προκήρυξε ανοικτό διαγωνισμό για την προμήθεια νερού προς ενίσχυση των υδραγωγείων της. Συνεστήθη ειδική επιτροπή για την διενέργεια του διαγωνισμού και την αξιολόγηση των προσφορών, περαιτέρω δε για την συνεκτίμηση των προσφερόμενων τεχνικών λύσεων με τις αντίστοιχες οικονομικές προσφορές και την σύνταξη πρότασης για την προσφορότερη και συμφερότερη λύση.

Η Επιτροπή, μέλη της οποίας επισκέφθηκαν επανειλημμένα τις προτεινόμενες θέσεις κατασκευής των έργων μεταφοράς και προμήθειας του νερού, μετά από αλληπάλληλες συσκέψεις, με το από 5.4.93 πρακτικό αξιολόγησης των τεχνικών προσφορών, απέρριψε τις προσφορές ορισμένων από τους διαγωνιζόμενους.

Στη συνέχεια αφού έλαβε υπόψη τις τεχνικές και οικονομικές προσφορές των υπολοίπων διαγωνιζόμενων και τις από τεχνική και οικονομική άποψη δυνατότητες των προτεινόμενων από αυτές λύσεων, με το από 29 - 4 - 1993 Πρακτικό της εισηγήθηκε την ανάθεση της προμήθειας νερού προς ενίσχυση των υδραγωγείων της ΕΥΔΑΠ στην Κοινοπραξία " ΑΚΤΩΡ ΑΕ - ΒΟΡΕΙΟΕΛΛΑΔΙΚΗ ΑΕ " διότι

- α) η προτεινόμενη από αυτή τεχνική λύση της μεταφοράς νερών της Τριχωνίδας στον Μόρνο, αποτελεί δικλείδα ασφαλείας σε περίπτωση δυσμενούς εξέλιξης των υδρολογικών συνθηκών, είναι δόκιμη και προσφέρει ποσότητες νερού (600.000 Μ3/ημερησίως), και
- β) η τελική τιμή προμήθειας νερού ανά κμ (δαπάνη ηλεκτρικής ενέργειας, τιμή νερού ανά κμ αναπροσαρμοζόμενη σύμφωνα με τον τρέχοντα πληθωρισμό) είναι η χαμηλότερη από τις προτάσεις που πρόσφεραν αυτοτελή λύση, δηλαδή ποσότητα νερού μεγαλύτερη από 150.000 κ.μ την ημέρα.

Περαιτέρω η Επιτροπή εισηγήθηκε την εξέταση και της προσφοράς της εταιρίας SEA SPIRIT που εξασφάλιζε την σύντομη μεταφορά σημαντικής ποσότητας νερού (περίπου 200.000 Μ3/ημερησίως με έναρξη προμήθειας σε 5 μήνες) με δεξαμενόπλοια από τον Αχελώο.

Η ΕΥΔΑΠ με την υπ' αριθ. 8371/30.4.93 απόφαση του Διοικητικού της Συμβουλίου σύμφωνα με την ομόφωνη εισήγηση της Επιτροπής του διαγωνισμού αποδέχθηκε κατ' αρχήν την ανάθεση της προμήθειας του νερού στην άνω Κοινοπραξία " ΑΚΤΩΡ ΑΕ - ΒΟΡΕΙΟΕΛΛΑΔΙΚΗ ΑΕ " και την εταιρία "SEA SPIRIT", υπό τον όρο ότι θα εξασφαλιζονταν από το Κράτος.

- 1 Η χρηματοδότηση του κόστους της προμήθειας
- 2 Η δυνατότητα διάθεσης των υδατινών πόρων από τις πηγές από τις οποίες προτείνεται η μεταφορά τους.

3. Η εξασφάλιση με κυβερνητική παρέμβαση της παροχής από την ΔΕΗ της απαιτούμενης ηλεκτρικής ενέργειας.

Ακολούθησαν διαπραγματεύσεις, οι οποίες με την Κοινοπραξία " ΑΚΤΩΡ ΑΕ - ΒΟΡΕΙΟΕΛΛΑΔΙΚΗ ΑΕ " κατέληξαν στο προτεινόμενο σχέδιο νόμου για την διευκρίνιση, αποσαφήνιση και συμπλήρωση ορισμένων όρων της διακηρύξεως.

Έτσι εξασφαλίζεται με τον καλύτερο δυνατό τρόπο, η ομαλή πορεία της σύμβασης και η προμήθεια επαρκούς ποσότητας νερού, στο συντομώτερο δυνατό χρονικό διάστημα, με συμπίεση του κόστους στο ανώτερο επιτρεπτό όριο.

Δίδεται επίσης η δυνατότητα εξαγοράς των εγκαταστάσεων που θα κατασκευάσει η Ανάδοχος Κοινοπραξία, μετά τη λήξη της σύμβασης, με πολύ συμφέροντες όρους, με σκοπό να μπορούν να χρησιμοποιηθούν, αν παραστεί ανάγκη και στο μέλλον.

Τέλος με το πέμπτο άρθρο, συμπληρώνεται με ορθολογικότερο τρόπο, το υπάρχον πλέγμα των ποινικού και διοικητικού χαρακτήρα κυρώσεων, σε βάρος εκείνων που παραβαίνουν τις διατάξεις που αφορούν στην προμήθεια και τη χρήση του παρεχόμενου από την ΕΥΔΑΠ νερού.

Ειδικότερα, για τα επιμέρους άρθρα επισημαίνονται τα κατωτέρω.

Άρθρο 1ο

Με το άρθρο αυτό ορίζεται ότι για την κατασκευή των επεγόντων έργων ύδρευσης της Αθήνας εφαρμόζεται η παρ. 3 του άρθρου 2 της 85/337/ΕΟΚ/Ε.Κ.Λ.175/5.7.85, γίνεται δε με βάση την προέγκριση χωροθέτησης που προβλέπεται στο άρθρο 8 της 69269/5387/1990/Κ.Υ.Α. (ΦΕΚ 678, Β) οι δε περιβαλλοντικοί όροι θα εγκριθούν κατά τη διάρκεια εκτελέσεως των έργων, κατά τη διαδικασία που ορίζεται στην άνω απόφαση.

Σημειώνεται ότι ο τρόπος αυτός, ως προς τον χρόνο έγκρισης των περιβαλλοντικών όρων κλπ, προβλέπεται από το άρθρο 2 παρ. 3 της υπ' αριθ. 85/337 οδηγίας της ΕΟΚ, όταν πρόκειται να εκτελεσθούν έργα που έχουν επείγοντα χαρακτήρα, όπως είναι τα έργα για την αντιμετώπισή της λειψυδρίας του Λεκανοπεδίου Αττικής.

Άρθρο 2ο

Το άρθρο αυτό αποσκοπεί στην ταχύτερη εκτέλεση των αναγκαιών, για τη μεταφορά του νερού, έργων ηλεκτροδότησης, λαμβανομένης όμως πρόνοιας για την έντεχνη κατασκευή τους, υπό την επίβλεψη της ΔΕΗ, στην οποία παραδίδονται μετά την περαίωσή τους και στην οποία επίσης περιέρχεται και η ευθύνη για τη συντήρηση και λειτουργία τους.

Άρθρο 3ο

- α) Δοθέντος ότι το έργο κατασκευάζεται με αυτοχρηματοδότηση και κατά συνέπεια με χρήματα της Αναδόχου Κοινοπραξίας, που προφανώς δανείσθηκε από κάποια πιστωτικά ιδρύματα, λογικό είναι αν η προμήθεια νερού, για κάποιο χρονικό διάστημα, δεν κατέστη εφικτή, από εντελώς απρόβλεπτους λόγους και μη οφαιόμενους οπωσδήποτε σε υπαιτιότητα της Αναδόχου Κοινοπραξίας, να αναγνωρισθούν, ύστερα από απόφαση Επιτροπής που θα ορίζει η ΕΥΔΑΠ, οι νόμιμοι τόκοι της αξίας της αντίστοιχης συμβατικής ποσότητας νερού που δεν παροχετεύθηκε για όσο διάστημα συντρέχουν οι επισημανόμενοι στην παρ. 1 του τρίτου άρθρου, λόγοι.
- β) Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 2 τέθηκε για να εναρμονισθεί η αιτούμενη από τον προμηθευτή με την προσφορά του αναπροσαρμογή της τιμής της, στις διατάξεις του άρθρου 4 του αναγκαστικού νόμου 362/1945.
- β1) Με το δεύτερο εδάφιο της ίδιας παραγράφου του ίδιου άρθρου ασκείται εντονότερη πίεση στην Ανάδοχο Κοινοπραξία για την περάτωση του έργου, εντός της συμβατικής προθεσμίας, με πρόβλεψη, όχι μόνο επιβολής της μεγίστης προβλεπόμενης ποινικής ρήτρας, αλλά και πρόσθετης ποινικής ρήτρας κατά (5%) για τους δύο επόμενους μήνες καθυστέρησης ενώ ο προμηθευτής κηρύσσεται έκπτωτος μετά την πάροδο της προθεσμίας αυτής.
- γ) Με την τρίτη παράγραφο παρέχεται η δυνατότητα εξαγοράς των εγκαταστάσεων του Προμηθευτή, έτσι ώστε να μπορούν να χρησιμοποιηθούν και στο μέλλον, για τον ίδιο σκοπό, υπό πολύ συμφερότερους όρους από την ΕΥΔΑΠ
- δ) Με την παράγραφο τέσσερα παρέχεται η εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου για την εξασφάλιση του προμηθευτή, ότι σε περίπτωση που η ΕΥΔΑΠ δεν μπιoreσει, λόγω οικονομικής αδυναμίας, να ανταποκριθεί στις οικονομικές υποχρεώσεις της που προκύπτουν από την σύμβαση, τις υποχρεώσεις αυτές θα τις εκπληρώσει το Δημόσιο.

Η πρακτική αυτή έχει κατά επανάληψη χρησιμοποιηθεί και κατά το παρελθόν, σε παρόμοιες περιπτώσεις.

Άρθρο 4ο

Το άρθρο αυτό ορίζει ότι οι όδεις που απαιτούνται για την εκτέλεση του έργου της προμήθειας νερού για την ύδρευση της Αθήνας, θα εκδίδονται από τον Υπουργό ΠΕΧΩΔΕ, ώστε να εξασφαλισθούν οι αναγκαίες προϋποθέσεις για την έγκαιρη εκτέλεση του έργου.

Άρθρο 5ο

Οι προτεινόμενες διατάξεις έχουν ως προορισμό να συμπληρώσουν την κυρωτική διάταξη του άρθρου 1 παρ. 1 εδ. (γ) και

(δ) του νόμου 2118/1993, ορίζοντας τα όργανα και τη διαδικασία επιβολής των κυρώσεων οι οποίες προβλέπονται στη διάταξη εκείνη και είναι δύο ειδών : Το πρόστιμο και η διακοπή της παροχής του νερού. Στις παρακάτω διατάξεις το μεν πρόστιμο διαμορφώνεται ως πταισματική ποινή που επιβάλλεται από τα αρμόδια όργανα, ενώ η διακοπή της παροχής νερού διαμορφώνεται σε διοικητική κύρωση που την επιβάλλει, κατά τη φύση των πραγμάτων, η ΕΥΔΑΠ.

Κατά την παρ. 1 η αρμοδιότητα της επιβολής των προστίμων ανατίθεται κατ'εξουχίαν στα αστυνομικά όργανα σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 96 παρ. 2 περ. (α) του Συντάγματος και κατά τη διαδικασία του ν. δ. 805/1971 " Περὶ πταισματικών παραβάσεων βεβαιωμένων παρά των αστυνομικών οργάνων ". Ας σημειωθεί ότι παρόμοιες διατάξεις υπάρχουν και σε άλλα νομοθετήματα, λ. χ. στο ν. 2094 /1992 για την " Κύρωση του κωδικα Οδικής Κυκλοφορίας " άρθρο 104, στο ν. 937/1979 άρθρο 6 παρ. 2 , στο ν. 1080/80 άρθρο 26 παρ. 1 κλπ. Εξάλλου, η αρμοδιότητα αυτή ανήκει παράλληλα και στα κανονικά δικαστικά όργανα, δηλαδή τα Πταισματοδικεία.

Ειδικότερα οι παράγραφοι 1 και 2 προβλέπουν τις ακόλουθες περιπτώσεις :

α) Αστυνομικό όργανο που καταλαμβάνει επί αυτοφώρω τον παραβάτη των απαγορεύσεων των εδαφ.(α) και (β) του άρθρου 1 του ν. 2118/1993 βεβαιώνει την παράβαση και επιβάλλει αμέσως πρόστιμο ίσο με το κατώτερο όριο του προβλεπομένου στην παραπάνω διάταξη προστίμου, δηλαδή δρχ. 10.000 και σε περίπτωση υποτροπής το διπλάσιο. Ο παραβάτης έχει τη δυνατότητα, είτε να καταβάλει το πρόστιμο, οπότε δεν ασκείται κανονική δίωξη, είτε να αμφισβητήσει την παράβαση, οπότε το αστυνομικό όργανο του επιδίδει αμέσως κλήση για ορισμένη δικάσιμο του Πταισματοδικείου, όπου θα μπορέσει να ασκήσει το δικαίωμα της ακροάσεώς του από δικαστήριο.

β) Το πταισματοδικείο έχει τη δυνατότητα να επιβάλει πρόστιμο μέσα στα πλαίσια του νόμου, και να φθάσει και στα ανώτατα όρια που προβλέπονται.

γ) Σε περίπτωση συνεχιζόμενης πταισματικής παράβασης, π.χ. ανοικτής ροής νερού από εγκατάσταση, το όργανο μπορεί, εκτός από την επιβολή του προστίμου για την παράβαση, να τάξει εύλογη προθεσμία στον παραβάτη για να άρει την παράνομη κατάσταση. Αν μετά την πάροδο της προθεσμίας αυτής ο παραβάτης δεν έχει συμμορφωθεί, το αστυνομικό όργανο επιβάλλει νέο πρόστιμο(διπλάσιο πλέον, αφού θα πρόκειται για υποτροπή). Στην παράγραφο 3 προβλέπεται η διαδικασία εκδίκασης στο Πταισματοδικείο, όπου η πράξη της παράβασης θα αποτελεί το συνηθισμένο αποδεικτικό μέσο, χωρίς να απαιτείται πάντοτε και η αυτοπρόσωπη παρουσία και κατάθεση του αστυνομικού οργάνου.

Τούτο προβλέπεται για να μην απασχολούνται υπερβολικά τα αστυνομικά όργανα (βλ. και παρόμοια διάταξη του άρθρου 105 παρ. 3 του Κ.Ο.Κ. ν. 2094/1992). Μπορεί βέβαια το δικαστήριο να αποφασίσει αν η παρουσία του οργάνου είναι σε ορισμένες περιπτώσεις αναγκαία, οπότε διατάσσει την εμφάνισή του.

Η παράγραφος 4 παραπέμπει για τις λοιπές λεπτομέρειες της διαδικασίας και εφαρμογής των παραπάνω διατάξεων στις διατάξεις του ν.δ. 805/1971

Κατά την παράγραφο 5, την ιδιόζουσα διοικητική κύρωση της διακοπής της παροχής νερού επιβάλλει η ΕΥΔΑΠ είτε διαπιστώνοντας η ίδια με όργανα της την παράβαση, είτε λαμβάνοντας γνώση της πράξης του αστυνομικού οργάνου.

Αθήνα 14.7.1993

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΜΑΝΟΣ

20.7.93

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

ΑΝΝΑ ΨΑΡΟΥΔΑ-ΜΠΤΕΝΑΚΗ

ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΕΛΕΣΤΑΘΗΣ

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ, ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ

ΒΑΣΙΛΕΟΣ ΚΟΚΤΟΠΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ

ΑΧΙΛΛΕΑΣ ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ